

9. april.

9. april er det 5 år siden tyskerne overfalt oss. Ingen skal kunne si til oss at vi ikke kjenner herrefolket, at vi har lettkjøpte og grunnløse meninger om dem eller er ført bak lyset av propagandaen. Våre tanker om tyskerne er fædt og næret i daglig kontakt med dem. Vi har sett dem plyndre, forfølge, lyve og drepe hver dag i denne tiden. Nå er dagene blitt til 5 år. Vi vet at det ikke er så mange dager igjen men vi vet ikke hvilke offer som ennå må bringes før åket er kastet av. 5-årsdagen innbyr ikke til attersyn. Vi ser framover, gjennom nye prøvelser, mot den dyrekjøpte frihet, og håper at bödlene ikke skal kunne hindre for mange av oss til å oppleve den. Men hva disse 5 årene har lært oss, det skal vi gi uttrykk for på årsdagen. Vi eier ett middel, beskjedent, men prøvet og effektivt. Etter kl. 20 denne 9. april overlater vi gater og offeblige steder til tyskerne og deres håndtlengere. Ingen god nordmann skal gjøre plassen trang for dem.

Fra avisen NORGESENITT gjengir vi følgende artikkel:

Vi tar deg.

Fylkesfører Henrik Rogstad i Sør-Trøndelag spiller ikke noe større rolle i Norge idag enn et hvilket som helst annet medlem av NS. Han er som de andre et ganske simpelt redskap for tyskerne. Men som en av Terbovens spesielle yndlinger får han anledning til å si mer enn kampefellene om tyskernes planer. Før så vidt interesserer de taler Rogstad holder.

Nå har fylkesføreren holdt en ny tale i Filmteatret i Trondheim. Lokalet var fyllt av kampefeller, heter det i referatet fra møtet, som hilste sin fører med ovasjonsmessig bifall, Og så talte Henrik Rogstad. Han sa bl.a.:

Vi vil bekjempe enhver passiv og likegyldig landsmann som unnlater å ta del i den aktive kampen for fedrelandets eksistens. Tro ikke at vi er svake og unnsalme fordi situasjonen ute på frontene for øyeblikket går oss imot. Tvert imot, jo større faren er, desto mer konsekvent går vi frem i vår kamp. Så konsekvent at du som allerede er begynt å gni deg i hendene ved tanken på en alliert seier, for å begynne å ta del i mishandlingen av NS-folk, du bør for din egen skyld håpe på nasjonalsosialismens seier. Det er din eneste lille sjansse å bli å overleve krigen. For skulle sammen-

bruddet komme, slik du tror, da tar vi deg for dine venner tar oss. Vi tar deg så grundig at du er lovlig undskyltet for ikke å være til stede når oppgjøret mot oss begynner. For din skyld håper jeg at det ikke blir aktuelt. Dere har sett beviser på det og burde vite at når jeg advarer, skjer det nå som før ikke uten god grunn. Jeg er klar over at jeg bekrefter mitt omdømme som blodhund og böddel i store deler av den svenske presse, når jeg sier dette. Dette forhindrer ikke at jeg er like fast bestemt på å følge den harde, konsökvente linje videre. Nå som før sier jeg åpent og ærlig fra på forhånd. De som ikke vil høre på advarer, må huske på at kampmøtet er i orden her i gården, og vi slår igjen så det kjennes.

Sjefen for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, Anders Frihagen talte over London radio 3. mars. Han var nettopp kommet tilbake etter en reise i det fri Finmark. Han stadfestet det som er sagt av alle som har sett ödeleggelsen: Verre kunne det ikke vært.

Han sa at forsyningene er kommet i godt gjenge. Ennå gikk man ut fra de rasjoner som ble delt ut for frigjøringen, men de skulle bli öket med det første. Distribusjonen foregikk gjennom de lokale handlende under tilsyn av rasjoneringsmyndighetene. Uten hensyn til om varene kostet mer enn för frigjøringen, var utsalgsprisene satt til hva de var under okkupasjonen. For de mange som ikke hadde noe å betale med, sørget staten for kredit, så enhver i det frigjorte Finmark er sikret de varer som etter rasjoneringsreguleringen tilkommer ham.

Boligsjörsmålet er fortvilet. Man prøvde nå å få reparert det som var mulig å få gjort istand. Det var sendt verktøy, spiker m.v. fra England. Så snart ishavsveien ble farbar ville man få bygningsplater og annet trevirke fra Finland. Man underhandlet også om treleveranser fra Russland. Fra England hadde man fått ovner og sagutstyr til å nytte ut det trevirket som var på stedet. Videre skulle man fra England få flytende verksteder, som bl.a. skulle brukes til å sette istand de båtene som var ödelagt.

Krigsskadetrygden skal erstatte de ödelagte hus, men vilkårene for å få utbetalt erstatning er at Trøndelag godkjenner de nye hus. I den første tid kan det bare bli tale om midlertidige hus. Det er oppnevnt en reguleringsnemnd som skal passe at de nye boliger fyller de krav man må stille til hus i denne landsdel. Nemnda skal ledes av en reguleringsarkitekt, M.h.t. arbeidsmarkedet uttalte statsråden at det var oppnevnt en fylkesarbeidsnemnd, som skulle

fordere arbeidskraften og bestemme hvilke arbeider som skulde utføres, hvilke industri-tiltak settes igang o.s.v. Arbeidet med å sette istand vegar, telefonlinjer og lysnett var igang og skulde forseres så snart vinteren var over. Kraftverket som skaffet lys til Varangerhalvøya var ødelagt, men man arbeidet med planene om nyinnkjøp. Det samme gjaldt fyrvesenet som var tørt ødelagt. Havnevesenet var alt i arbeid, og alt vilde bli gjort for å få den livsviktige fiskeriroring i sving igjen fortrest mulig.

Nyhetsene fra London 6. april kl. 18.30

Vestfronten. Montgomerys styrker fortsetter framrykkingen nord-og nordvestover. De br. styrker har opprettet flere bruhoder over elva Weser, og også den amerikanske 9. arme har satt over elva ved Tundern. De britiske styrker har tatt Minden 35 km øst for Hanover og står 60 km. fra Bremen. Kan. styrker har nådd fram til syd for Zuider-sjøen hvor det pågår harde kamper i og omkring Zutphen. Kanadiernes framrykking i siste døgn var 40 km. 9. am. arme rykker hardt inn på de innringete tyskere i Ruhr-lomane, som stadig innsnevres. Andre am. styrker har nådd Bruchhausen 55 km. øst for Paderborn og Meiningen sydvest for Gotha er ryddet. Troppene har også avansert 20 km. mot Leipzig. Eisenach er ryddet for tyskere. Allierte korrespondenter betonte også idag hvorledes all organisert tysk motstand er opphørt. På midtfronten gjør bare spredte tyske styrker mindre forsøk på motangrep. De amerikanske styrker har pasert Schmalkalden. Lenger syd gjør tyskerne fremdeles motstand i Heilbronn. Onsdag ble det tatt 32.000 fanger og siden invasjonssdagen er fangetallet kommet opp i 1.300.000. Det kan i det hele taget ikke snakkes om noen frontlinje i vest, og de tyske ledere kan snakke så mye de vil om å kjempe til siste mann; så snart de allierte begynner, sprekker det hele som en ballong for et nålestøkk.

Flyangrep. 600 tunge amerikanske bombefly har idag bombet jernbanemål i Halle og hovedjernbanestasjonen i Leipzig. Wairburg var for første gang utsatt for de allierte flystyrker. Fly fra den britiske kystkommandø har angrepet to konvoyer i Kattegat. 7 skip ble senket eller satt i brann, 7 all. fly savnes. Allierte fly fra Middelhavsområdet har angrepet mål i Østerrike og Jugoslavia.

Østfronten. Den Røde Arme kjemper nå inne i Wiens byområde, i forstaden Wimmering. Tolbochins styrker har avskåret hovedvegane som fører til Wien. Lenger nord har Malinovskis styrker nådd den østerrikske grense og truer også Wien fra denne kant. Det ser dermed ut til at byen skal bli helt innringet. Nord for Bratislava har Malinovski tatt byen Hlohov.

Jugoslavia. Feltmarskalk Tito er kommet til Moskva. Et kommunike fra det jugoslaviske hovedkvarter idag melder at Sarajevo er tatt med storm.

Tsjekkoslovakia. President Benes er blitt høgtidlig mottatt i den slovakiske by Kositsje hvor han skal bli inntil Prag er fri. Sverige har gjenopptatt samarbeidet med den fri tsjekkiske regjering under ledelse av Benes og har brudd med quislingregjeringen.

Norgesnytt. Statspolitiet tar stikkprøver av all innenlandsk post. Det forekommer stadig arrestasjoner på grunn av at folk har skrevet u-forsiktig i privatbrev. Skriv aldri noe som kan bringe deg selv eller andre i kløve på Stato! Alle brev kan komme i urette hendelser. Vedhogsten. Som tidligere forholdt, er det vedhogster som kan tjene tyske formål, blokkert. Dette gjelder til eks. jernbanens vedhogster langs baner og dertil støttende vegar. Meningen er derimot ikke å hindre vedhogster som tar sikte på sivilt behov, og hvor vedhogster ikke kan drives fram for på ettersommeren eller senere. Det er, som det frøngår av tidligere utsendt parole, i høy grad påkrevet at slike hogster forseres sterkest mulig for å skaffe ved til kommende vinter, og dertil å binne mest mulig av den skikkete arbeidskraft til disse drifter, som minnlig blir ledig til de blokkerte hogster. All ferdighoggen ved er nå beslaglagt av tyskerne til drift av jernbanene. Sørg derfor for at minst mulig kommer fram.

Nasiprest på jakt. Nasipresten Lindseth deltok for en tid siden i razziader i Syllin og Lier. Det kom til kamp mellom flyktninge og politiet, og presten kom flere timer for sent til en vielse.

Den tyske moral. En ung Haugesundsmann ble for en tid siden untastet av en marineoffiser da han var på hjemveg fra sitt arbeid. Den berusete tysker skjøt nordmannen.

Mandag den 19. mars kom to nordmenn til Svinesund med en tysk patruljebåt som de hadde kidnappet. Vakten, en tysk matros, lå og sov!

Flyangrep på Sandefjord havn. Britiske mosquitofly angrep den 2. april skip som lå for anker i Sandefjord. De oppnådde flere fulltreffere. En voldsom eksplosjon fulgte da en tankbåt og tørrdokken ble sprengt ø luften. 6 handelsskip ble også angrepet. Sandefjord betegnes som en av de siste ankerplasser tyskerne har igjen.

Det meldes fra Gjøvik at foreldrene til ungdommer i A.T. alderen er blitt innkaldt til politiet. De ble spurt om sønnens navn, alder, bopel og om han vilde ha sommer - eller vintertjeneste i A.T.